

Tips voor
**professionele
schilders**

Inleiding

Als schilder ken je de kunst van je vak. Toch kom je ongetwijfeld weleens **uitdagingen** tegen waarvoor je niet meteen een pasklare oplossing weet.

In deze gids beantwoorden we vragen die schilders vaak hebben over diverse ondergronden waarop ze schilderwerken moeten uitvoeren. Ook geven we **praktische tips** om problemen op te lossen en te vermijden, onderzocht en gecheckt door onze bouwspecialisten.

Buildwise doet voortdurend **onafhankelijk onderzoek** om bouwprofessionals zoals jij verder te helpen in hun job. Met ons advies kun je meteen aan de slag!

Leer nog meer over:

Schilderwerken

Inhoud

1. Werkvoorbereiding.....	5
Stel de juiste vragen	5
Materiaalkeuze	7
Offerte	8
Werftoegankelijkheid	9
Planning	9
2. Ondergrond inspecteren	11
Aansprakelijkheid van de schilder?	11
Oppervlaktetoestand	11
Vochtgehalte	12
Controle van de vlakheid.....	12
3. Uitvoering	14
Ondergrond voorbereiden.....	14
Applicatie	14
4. Evaluatie en oplevering.....	16
Visuele inspectie	16
Laagdikte.....	16
5. Checklist voor het schilderen van binnenmuren en plafonds	18

DEEL 1

Werkvoorbereiding

DEEL 1:

Werkvoorbereiding

Stel de juiste vragen

Voordat je aan een schilderklus begint, is het belangrijk om precies te weten wat je klant nodig heeft en hoe de te schilderen oppervlakken zijn samengesteld. Stel de volgende vragen om het oppervlak goed voor te bereiden en de juiste verf te kiezen.

Lees ook

- [Technische Voorlichting 249: § 5.1](#)
Uitvoeringsgraden voor schilderwerken
- [Binnenbepleistering schilderen volgens de regels van de kunst](#)

Volg het webinar

- [Vorbereitung van de ondergrond en uitvoeringsgraden](#)

Aard van het project

- Gaat het om een nieuwbouwproject, renovatie of opfrissing?
- Waren er ooit vochtproblemen of andere problemen die jouw schilderwerk kunnen beïnvloeden?
- Waarvoor gebruikt de klant de ruimte die je gaat schilderen?
- Wordt het oppervlak blootgesteld aan een scherpe lichtinval? Hoe is de binnenverlichting of hoe zal die nog geïnstalleerd worden?
- Zal de ruimte gemeubeld zijn? Zijn er materialen/oppervlakken die je zeker moet afdekken?
- ...

Soort afwerking

- Wil de klant een mat, satijnen of glanzend effect?
- Moet je structuurverf gebruiken?
- **Wat is de gewenste uitvoeringsgraad (zie onderstaande tabel)?**

Graad I

Basisafwerking

De ondergrond wordt niet gecorrigeerd. Bij dekkende systemen zorgt het verfsysteem zowel voor de dekking als de kleuring van de ondergrond. Bij transparante systemen zorgt het verfsysteem enkel voor de dekking van de ondergrond. In beide gevallen blijft de staat van het de ondergrond evenwel zichtbaar. Plaatselijke verschillen in uitzicht, kleur en glans zijn toegelaten.

Graad II

Standaardafwerking

De ondergrond moet vlak zijn. Eventuele oneffenheden (gaten, bramen, scheuren, ...) moeten worden weggewerkt. Bij dekkende systemen moet het uitzicht van de verf uniform zijn wat betreft de glans, de dekking en de kleur. Bij transparante systemen moeten enkel de glans en de kleur uniform zijn. In beide gevallen zijn kleine textuurverschillen toegelaten (niet-gladde oppervlakken).

Graad III

Afwerking van hogere kwaliteit

Dit is de strengste uitvoeringsgraad voor ondergronden en coatings. De ondergrond moet vlak en glad zijn. Eventuele ruwe zones moeten worden weggewerkt. Bij dekkende systemen moet het verfsysteem uniform glad zijn. Het resultaat is volledig effen wat betreft de glans, de dekking en de kleur. Ook bij transparante systemen moet het verfsysteem uniform glad zijn, maar het uitzicht moet enkel uniform zijn wat betreft de glans en de kleur.

Niet elke uitvoeringsgraad is voor elke ondergrond haalbaar of geschikt. Graad I is bijvoorbeeld niet erg aangewezen voor binnenpleisterwerk, behalve in ruimtes met beperkte esthetische eisen zoals een technisch lokaal, berging, ... Graad III kun je onmogelijk behalen op buitenmetselwerk.

Plaatsbezoek

- **Het type ondergrond**
is belangrijk voor de verfkeuze (zie [§ Materiaalkeuze](#)).
- **Laat de staat van de ondergrond (met bijvoorbeeld zichtbare gebreken) toe om de geplande werken uit te voeren?** Als dat zo is, dan kun je de ondergrond nu al beoordelen om de nodige voorbereidingswerken correct in te schatten. Tip: gebruik de checklist achteraan dit document. Moet de ondergrond nog uitgevoerd worden? Dan is het belangrijk dat de beoogde kwaliteit geschikt is voor de voorziene uitvoeringsgraad voor de schilderwerken. Als de klant bijvoorbeeld uitvoeringsgraad III verwacht, dan moet het binnenpleisterwerk uitgevoerd worden als speciale uitvoeringsklasse.
- **Is er (soms) een scherpende lichtinval of scherpende binnenverlichting?** Dat is bijvoorbeeld vaak het geval in een ruimte waar veel direct zonlicht kan invallen of waar verlichting onder een lage invalshoek is geplaatst (of nog zal worden voorzien). Het is dan aanbevolen om zowel voor de pleisterwerken (speciale uitvoeringsklasse) als de schilderwerken (uitvoeringsgraad III) te kiezen voor een afwerking van hoge kwaliteit.
- **Kijk ook na of er gevaarlijke stoffen in de ondergrond aanwezig zijn.** Let in het bijzonder op asbestplaten en oude coatings, die weleens schadelijke metalen zoals lood of chroom VI kunnen bevatten. Neem bij twijfel vrijblijvend contact op met Buildwise voor technisch advies.

Lees ook

- [Technische Voorlichting 249: Tabel 20:](#) Vlakheidstoleranties voor gipsplaten
- [Technische Voorlichting 249: § 5.3](#) Eisen met betrekking tot de ondergrond

Dossier

- [Asbest in gebouwen identificeren](#)
- [Asbest, nog steeds alomtegenwoordig](#)
- [Erkende bedrijven voor afbraak en verwijdering van asbest Federale overheidsdienst](#)

Materiaalkeuze

De verf die je kiest, moet natuurlijk compatibel zijn met de ondergrond. Zeker bij renovatiewerken is het belangrijk om na te gaan wat de aard en samenstelling van de ondergrond is – of zal zijn – zodat je niet voor verrassingen komt te staan.

Hieronder vind je per type ondergrond doorverwijzingen naar relevante BW artikels met de belangrijkste aandachtspunten voor schilders.

Kies de juiste verf

- [Technische Voorlichting 249:](#) Hoofdstuk 4. Keuze van de verf
- [Technische Voorlichting 249:](#) Bijlage A: Classificatie van verven voor minerale en houten ondergronden
- [Technische prestatienormen voor verven en vernissen](#)

Oude verflagen	Niet elke oude verflaag kun je zomaar overschilderen met om het even welk type verf. Controleer of de oude verf een goede hechting toelaat. • Compatibiliteit van verven
Kitten	Niet alle soorten kitten zijn overschilderbaar. • Verven en kitten • Beoordeling van de compatibiliteit van verven en kitten • Loskomen van verf op soepele voegen door te grote bewegingen
Binnenmuren	Voor een 'afwasbare' verf is schrobvastheid klasse 1 aanbevolen. • Technische Voorlichting 249: Leidraad voor de goede uitvoering van schilderwerken • Gipspleisters overschilderen
ETICS	Hier is het belangrijkste criterium: hoeveel waterdamp laat de verf door? • Verven voor ETICS
Metselwerk	De dampdoorlatendheid van de verf is erg belangrijk voor nageïsoleerd metselwerk. • Aandachtspunten voor verf op buitenmetselwerk uit baksteen • Welk baksteenmetselwerk is overschilderbaar? • Hoe je de toepasbaarheid van verf op metselwerk controleert
Beton	Er is een onderscheid tussen verf voor beton en beschermende coatings. Beschermende coatings moeten aan meer en strengere criteria voldoen. • Verf op betonnen ondergronden • Transparante behandelingen voor zichtbeton • Technische Voorlichting 277: Leidraad voor de goede uitvoering van harsgebonden vloeren • Coating aanbrengen op een nabehandelde betonvloer? Eerst de nabehandeling verwijderen!
Staal en verzinkte materialen	Om (verzinkt) staal te beschermen tegen corrosie moet je een geschikt verfsysteem met de juiste dikte kiezen in functie van de omgevingsomstandigheden. Ook een correcte voorbereiding van het oppervlak is cruciaal. • Hoe corrosiewerende verven ter plaatse aanbrengen?
Aluminium	Bij aluminium kozijnen is de keuze van de primer essentieel voor een goede hechting van de verf. Ook moet je het oppervlak goed voorbereiden. • Hoe elementen uit aluminium ter plaatse (over)schilderen?
Houten buitenschrijnwerk	Voor buitenschrijnwerk worden schildersmaterialen ingedeeld naargelang de toegestane vervorming van het oppervlak en het visuele effect (transparant, dekkend, ...). Sommige houtsoorten moet je voorbehandelen of vereisen een isolerende primer. • Afwerkingen voor buitenhoutwerk : naar een classificatie op basis van het toepassingsgebied • Veroudering van afwerkingen voor houten buitenschrijnwerk • Prestaties van de afwerkingen voor houten buitenschrijnwerk • Onderhoudsfrequentie voor afwerkingen van houten buitenschrijnwerk • Technische Voorlichting 249: Tabel 21: Aanbevolen behandelingen vóór de applicatie van een vernis
Kunststoffen en pvc	Niet alle kunststoffen kun je overschilderen. Voor sommige heb je een specifieke primer nodig. • Technische Voorlichting 249: 5.3.5 Ondergronden uit kunststof • Kun je pvc-ramen schilderen?

Let ook op met **donkerkleurige verven**. Die zijn momenteel erg populair, maar ook risicovol als je ze aanbrengt op een buitengevel of buitenschrijnwerk. Donkerkleurige verf die aan de zon wordt blootgesteld, neemt meer warmte op en is gevoeliger voor temperatuurschommelingen dan lichtkleurige verf. Dat kan tot problemen leiden, zoals vervorming van de ondergrond en de verflaag die loskomt.

Tot slot winnen **verven met een lage milieu- en gezondheidsimpact** aan belang. Gebruik ze wanneer het kan.

Offerte

Met een heldere offerte win je het vertrouwen van klanten en voorkom je heel wat mogelijke geschillen over je werk. Bespaar tijd én maak het jezelf makkelijk met een slimme tool om je offerte op te stellen.

Je kunt trouwens heel eenvoudig een ruimte virtueel opmeten. Zo voorkom je manuele fouten en zet je vliegensvlug alle meetgegevens over naar de calculatietool die je gebruikt voor je offerte.

[Ontdek de mogelijkheden](#)

Buildwise biedt u volgende tools aan ...

- [Cpro](#) – Calculatie, nacalculatie en facturatie
- [Calc&Go](#) – Financiële rekentool
- [RevTool](#) – Rekentool voor prijswijzigingen

Lees ook

- [Het gebruik van donkerkleurige verf](#)
- [Ecologische houtafwerkingen](#)
- [Verven: van een lage VOS-inhoud naar een lage VOS-emissie](#)

Volg het webinar

- [Milieubeschermende maatregelen op het vlak verven en vernissen: regelgeving en labels](#)

Werftoegankelijkheid

Vergeet niet te checken of je **elektriciteit en verlichting** zult hebben op de werf. Maak ook goede afspraken met opdrachtgever en/of andere aannemers over opruimen en **schoonmaken**, zodat je zonder struikelblokken aan de slag kunt in een propere omgeving.

Heb je **stellingen, ladders, leuning**, ... nodig om veilig te kunnen werken? Vraag of je die zelf moet voorzien. Staat een andere partij ervoor in? Ga dan zeker na of de nodige **veiligheidsvoorschriften** werden nageleefd.

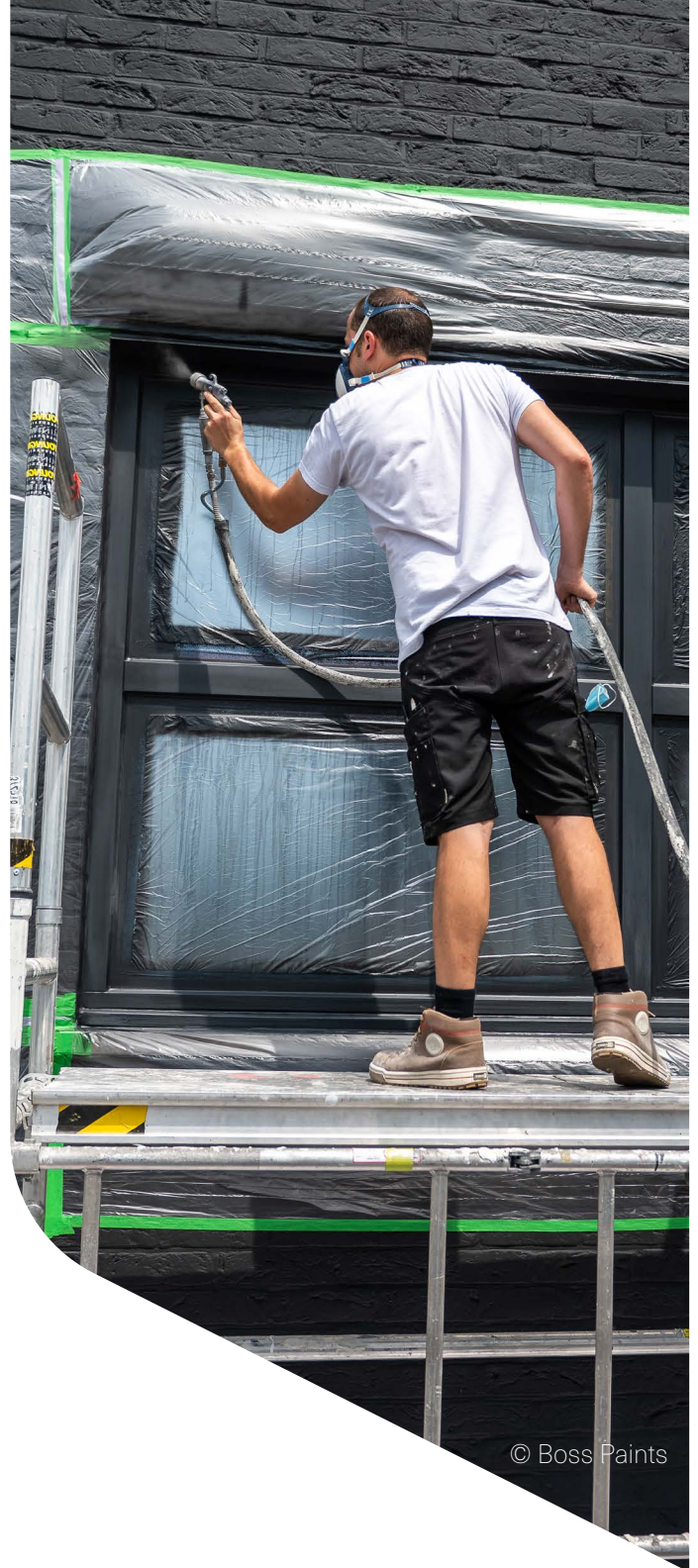
Planning

Planning heeft een grote invloed op de winstgevendheid van elk project. Bovendien houdt een efficiënte timing klanten tevreden en jouw reputatie op peil.

- Jammer genoeg kun je bij buitenschilderwerken de **weersomstandigheden** niet controleren, dus anticipeer daarop door redelijke marges in je planning op te nemen.
- Vergeet ook niet om voldoende droogtijd tussen de verschillende verflagen in te plannen.

Lees ook

- [Schilders, hou rekening met de klimaatverandering!](#)

DEEL 2

Ondergrond inspecteren

DEEL 2:

Ondergrond inspecteren

Hoe zit het met jouw juridische aansprakelijkheid?

Deze paragrafen zijn afkomstig van de juridische afdelingen van bevoorrechte partners: Bouwunie en Embuild.

De **opdrachtgever** is verantwoordelijk voor de staat van de ondergrond o.a. met betrekking tot de uitvoeringstoleranties, de mechanische karakteristieken, ... Voor de aanvang van de werken zal de opdrachtgever de schilder inlichten over de aanwezigheid van vochtproblemen (koudebruggen, capillaire stijgingen, hygroscopisch zout ...) en andere voor de schilder niet onmiddellijk te kennen omstandigheden die een invloed kunnen hebben op de goede uitvoering van de werken. De schilder zal echter wel nagaan of de ondergrond toelaat om de werken uit te voeren volgens de regels van de kunst (d.w.z. het controleren van de oppervlaktetoestand, van de afwezigheid van actieve scheuren, van het bestaan van een droge ondergrond) en de gewenste uitvoeringsgraad te bereiken. De waarden, verkregen tijdens deze metingen of controles, moeten opgetekend worden. Bij voorkeur volgt men hierbij de checklist die opgenomen is in deel 5.

De **schilder** zal de opdrachtgever inlichten over de resultaten van de metingen en controles en zal in functie daarvan bijkomende werken en voorzorgsmaatregelen voorstellen. Indien deze resultaten aangeven dat de voorgenomen werken niet volgens de in de opdracht geëiste specificaties en/of de regels van goed vakmanschap zullen kunnen uitgevoerd worden, zonder bijkomende werken en maatregelen en de opdrachtgever weigert deze bijkomende werken of maatregelen te laten uitvoeren, zal de schilder de uitvoering van de werken weigeren.

Oppervlaktetoestand

De oppervlaktetoestand van de ondergrond is van groot belang voor een goede hechting van de verf.

- De **ruwheid** moet aangepast zijn aan de gekozen afwerking.
- **Netheid** is essentieel. Nabehandelingsproducten, uitbloeiingen, loszittende delen, olie- en vetvlekken, stof en cementmelk bemoeilijken de hechting of kunnen zichtbaar blijven als vlekken na de schilderwerken..
- Als men **onvolkomenheden** zoals scheuren, kleine putjes, .. kan vaststellen zal men deze - in functie van de gekozen uitvoeringsgraad - dienen te corrigeren. Anders zullen ze zichtbaar blijven na de schilderwerken.
- Alleen op een voldoende **cohesieve ondergrond** kun je kwalitatieve schilderwerken uitvoeren. Op pleisterwerk kun je de cohesie eenvoudig testen door een stuk schilderstapetevig aan te brengen op de ondergrond. Trek de tape er weer af. Kleven er poeder of pleisterresten aan? Dan is de cohesie te laag en laat de ondergrond geen goede hechting toe.

Lees ook

- [Zo beoordeel je het hechtingsvermogen van een verf](#) (ook met oude verflagen als ondergrond)

Vochtgehalte

De ondergrond moet ook droog genoeg zijn wanneer je de verf aanbrengt. Zo voorkom je dat de verffilm zich onthecht. Meet het vochtgehalte van elk oppervlak dus voor je aan de slag gaat. Is het vochtgehalte te hoog? Dan moet je het schilderwerk uitstellen tot het oppervlak wel voldoende droog is.

Bij binnenbepleistering is een teveel aan vocht vaak te wijten aan een **te korte droogtijd**. Andere mogelijk oorzaken zijn opstijgend vocht, waterinfiltraties of de aanwezigheid van hygroscopische zouten.

Controle van de vlakheid

Niet jij als schilder, maar wel de opdrachtgever moet erop toezien dat de ondergrond voldoet aan de normen en toleranties die van toepassing zijn. Toch doe je er goed aan om behalve de oppervlaktetoestand en het vochtgehalte ook de vlakheid van de ondergrond te inspecteren voor je begint met schilderen. Overleg bij twijfel met de opdrachtgever of een diepgaander onderzoek en/of bijkomende werkzaamheden noodzakelijk zijn. Deze bijkomende werken vermeld je het best afzonderlijk in de contractuele documenten en kunnen als meerwerken worden beschouwd.

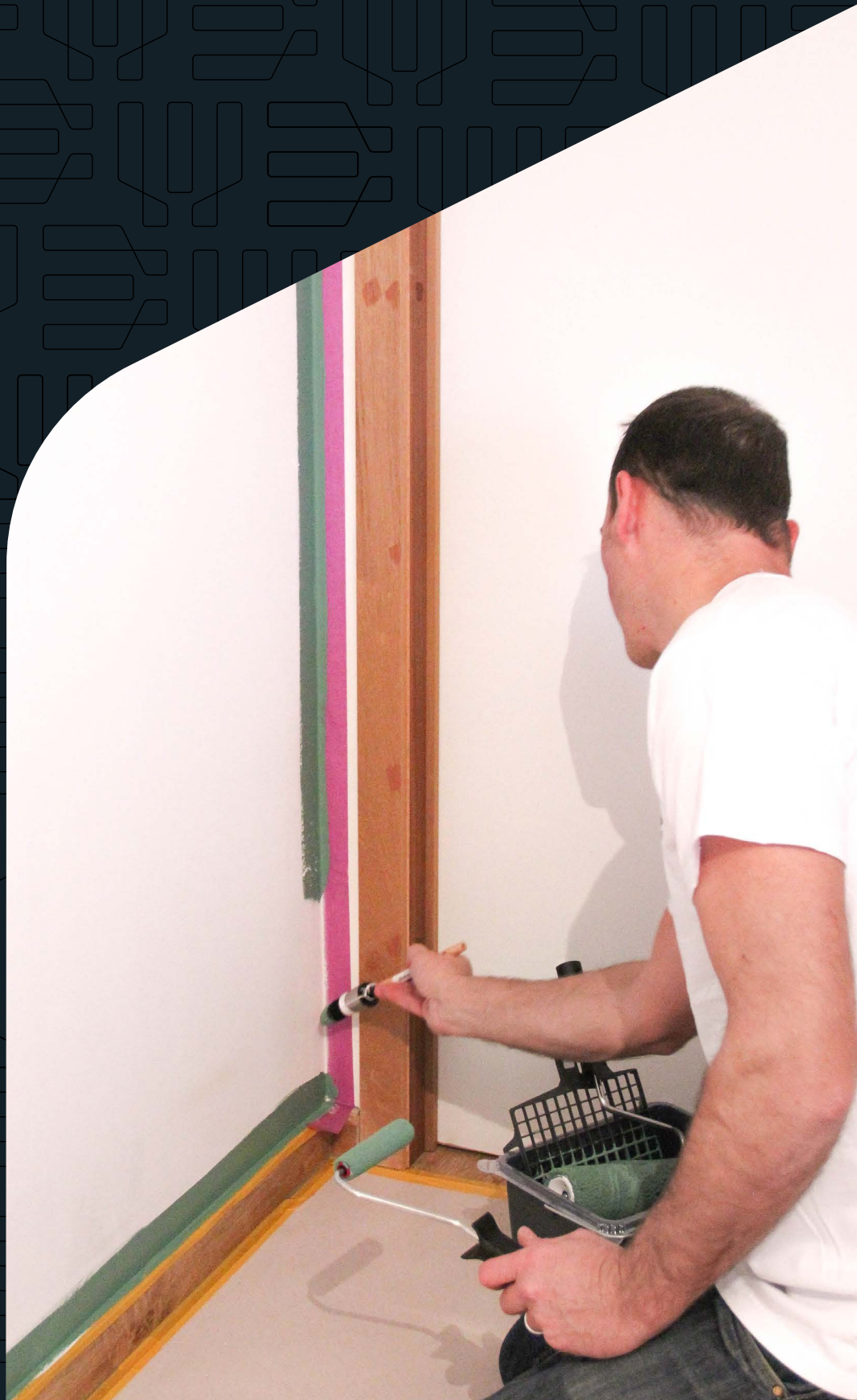
Lees ook

- [Technische Voorlichting 249](#): Tabel 12: Toelaatbare vochtigheidsgraden voor het schilderen van verschillende ondergronden
- [Technische Voorlichting 277](#): Tabel 22: Maximale vochtgehaltes voor beton- en dekvloeren voor het aanbrengen van vloercoatings

DEEL 3

Uitvoering

DEEL 3:

Uitvoering

Ondergrond voorbereiden

De kwaliteit van je schilderwerk is sterk afhankelijk van de staat van de ondergrond. Daarom is het belangrijk dat je de ondergrond op een correcte manier voorbereidt. De aard van de voorbereiding is afhankelijk van de staat van de ondergrond en van de afgesproken uitvoeringsgraad.

- **Geen uitvoeringsgraad afgesproken?** Pas de graad toe die gangbaar is voor het type ondergrond. Zie Technische Voorlichting 249 in de tabel hieronder.
- **Voor schildersplamuur gelden er (nieuwe) Europese normen.**

Applicatie

We twijfelen er niet aan dat je de kneepjes van het vak kent. Maar iets twee keer nakijken, kan nooit kwaad.

- **Technische fiches** van verven en vernissen vermelden vaak specifieke voorschriften voor de applicatie. Lees ze goed.
- **Neem contact op met de fabrikant** als je niet zeker bent hoe je met een bepaald product aan de slag moet.
- De **temperatuur en vochtigheidsgraad in de ruimte** kunnen invloed hebben op hoe goed de verf droogt (droogsnelheid, hechting, ...). Controleer zorgvuldig of de aanbevolen omstandigheden van de fabrikant worden nageleefd.

Lees ook

- [Technische Voorlichting 249: §5.4.2 Door de schilder uit te voeren voorbereidende en afwerkingsbehandelingen](#)
- [Nieuwe Europese normalisatie voor schildersplamuur](#)
- [Binnenbepleistering schilderen volgens de regels van de kunst](#)
- [Technische Voorlichting 249: §5 Applicatie van verfsystemen](#)
- [Technische Voorlichting 249: §5.2 Temperatuur- en vochtigheidsvoorwaarden](#)

Volg het webinar

- [Vorbereiding van de ondergrond en uitvoeringsgraden](#)

DEEL 4

Evaluatie en oplevering

DEEL 4:

Evaluatie en oplevering

Visuele inspectie

In principe beoordeel je het schilderwerk in een binnenruimte ...

- ... met het blote oog,
- ... bij natuurlijk licht,
- ... vanop twee meter afstand
- en loodrecht op het oppervlak.

Wacht tot slot met inspecteren tot de verf voldoende droog is. Tijdens de droogperiode kunnen er namelijk tijdelijke kleurnuances optreden.

Werp een kritische blik op je werk

- [Visuele inspectie van muren en vloeren](#)

Laagdikte

Je kan de **natte laagdikte** controleren tijdens de uitvoering (zie hierboven) of je kan bij de oplevering de **droge laagdikte** checken. De droge laagdikte van het verfsysteem wordt meestal gespecificeerd door de fabrikant in de technische fiche van het product. De controle van de laagdikte kan belangrijk zijn voor bepaalde toepassingen, bijvoorbeeld bij risico op corrosie.

Video

- [Controle van verflagen op de bouwplaats](#)

DEEL 5

Checklist voor het schilderen van binnenmuren en plafonds

Gebruik deze checklist zowel tijdens het eerste **plaatsbezoek** (voor de offerte) als bij de **start van de werkzaamheden** (voor controle van de ondergrond).

In de eerste fase helpt de lijst je alle informatie te verzamelen die je nodig hebt voor de prijscalculatie. In de tweede fase controleer je of de omgeving en ondergrond aan alle vereisten voldoen om met het schilderwerk te kunnen beginnen.

Checklist voor het schilderen van binnenmuren en plafonds

Handig om af te drukken en mee te nemen naar de werf!

Contactgegevens van de klant

Naam & voornaam

Telefoonnummer

E-mailadres

Adres van het project

Adres

Gemeente

Postcode

Informatie over het project

Functie van de te schilderen
ruimte/verdieping/gebouw

Renovatie of nieuwbouw?

Gemeubelde ruimte?

Te schilderen oppervlakte:

 m²

Opmerkingen?

Verwachtingen van de klant

Verf

Mat, glanzend, structuurverf, kleur ...?

Opmerkingen?

Uitvoeringsgraad

I (basis), II (standaard) / (zonder specifiek voorschrift)
of III (hogere kwaliteit)?

Opmerkingen?

Bijzondere wensen

Schrobvastheid, ecolabel, ...

Andere:

Opmerkingen?

Staat van de werf

Te controleren door de schilder
bij aanvang van de werken

JA / NEE

Opmerkingen?

- Elektriciteit aanwezig:
- Watervoorziening:
- Toegang tot de werf:
- Afspraken i.v.m. netheid:
- Co-activiteit:
- Veiligheidsuitrusting op de bouwplaats:

Omgevingsfactoren

Temperatuur:°C gemeten met (referentie apparaat):

Relatieve luchtvochtigheid% gemeten met (referentie apparaat):

Verluchting/ventilatie : OK / NIET OK

Beschrijving van de ondergrond

(informatie via de projecteigenaar)

Vlakheid van de ondergrond: OK / NIET OK

Opmerkingen?

De afwerkingsgraad van de ondergrond

(pleisterwerk, platen, ...) voldoet om de gewenste uitvoeringsgraad van de schilderwerken te behalen:
JA / NEE

Geschiedenis van de ondergrond

Bijzondere beschadigingen:

--

Incidenten (waterschade, brand, ...):

--

Opmerkingen (oude verflaag, ...)?

Inspectie van het oppervlak (uit te voeren door de schilder)

Visuele inspectie van de ondergrond:

Zichtbare gebreken (scheuren/ongeschikte ruwheid/
overmatige pleisterdikte/andere gebreken

Vochtplekken:

Uitbloeiingen:

Diverse afzettingen

Vochtigheidsgraad van de ondergrond

Vochtigheidsgraad% gemeten met (referentie apparaat):

Hechtingstest (bv. test met tape): OK / NIET OK poederigheid, abnormale broosheid, ...):

Overige opmerkingen:

In het geval van wijzigingen in de bovenstaande voorwaarden, moeten alle betrokken partijen voor aanvang van de werkzaamheden op de hoogte worden gesteld.

Conclusie

**De werf en ondergrond voldoen aan
de vereisten voor schilderwerk:**

JA / NEE

Extra voorbereidende werkzaamheden nodig:

Ondergetekenden verklaren dat de gegevens in dit formulier naar waarheid zijn ingevuld.

Versie

Datum:

Handtekening aannemer

Datum:

Handtekening opdrachtgever

Buildwise is er voor jou

Wij helpen schilders en andere bouwprofessionals elke dag met hun uitdagingen op technologisch, economisch en ecologisch vlak. We doen heel wat onderzoek in de bouwsector, delen onze kennis met jou én geven ook praktische ondersteuning.

Kun je wel wat tips gebruiken voor je administratie?
Worstel je met een technisch of bouwkundig vraagstuk?
Onze experts staan voor je klaar.

Reken op Buildwise voor advies en begeleiding, opleidingen, interessante publicaties en zoveel meer.

Technisch advies nodig?

Bel ons op **02 716 42 11** of
contacteer ons via [onze website](#).

[buildwise.be](#)

Meer weten over schilderwerken?

Met onze tips kun je meteen aan de slag!

[Ontdek alles over schilderwerken](#)

